

Gustavsträdspalt

Planera för fler kvartersskogar

Genom att planera ett stort antal små trädplantor tätt tillsammans med buskar och perenner kan vi snabbt skapa naturliga miljöer på små ytor i staden. Genom konceptet kvartersskog vill vi introducera er läsare till ett nytt sätt att planera in natur på tidigare outnyttjade ytor och samtidigt engagera och fortbilda medborgare.

Ltakt med att vår förståelse för behov av ekosystemtjänster i urbana miljöer har ökat, växer även önskingar om att introducera grönska på platser som tidigare varit hårdgjorda eller av annan anledning inte kunnat husera växter och smådjur. Många barn växer upp i områden långt från närmsta större grönyta och kopplingen till naturen varierar därför stort mellan barn beroende på var de växer upp. Därmed ser vi även ett ökat behov av att förmedla vikten av artrikedom och att erbjuda grönytor, om än mycket små sådana, till en större del av befolkningen. Därför vill vi nu introducera ett för Skandinavien nytt koncept: *Kvartersskogen!*

Snabb effekt på liten yta

Kvartersskogen är inspirerad av det som ibland kallas *Miyawaki forest*. Ett koncept framtaget av den numera framlidne japanska botanikern Akira Miyawaki. Hans idé var att genom att planera lövträd av mindre kvaliteter mycket tätt tillsammans, snabbt åstadkomma ett naturligt skogs-

system i en liten skala. När träden står tätt konkurrerar de om ljuset och växer snabbt på höjden.

Genom att låta löv och andra vegetationsrester ligga kvar skapas snabbt ett lager humus som bidrar till att svampar får fäste och markförhållandena snabbt liknar de i en gammal skog. I och med att konceptet skapar sitt eget ekosystem går det att introducera på ganska små ytor med sämre markförhållanden, till exempel oanvända gränder, parkeringsplatser eller ödetomter.

För att anpassa kvartersskogen till svenska förhållanden tänk på att:

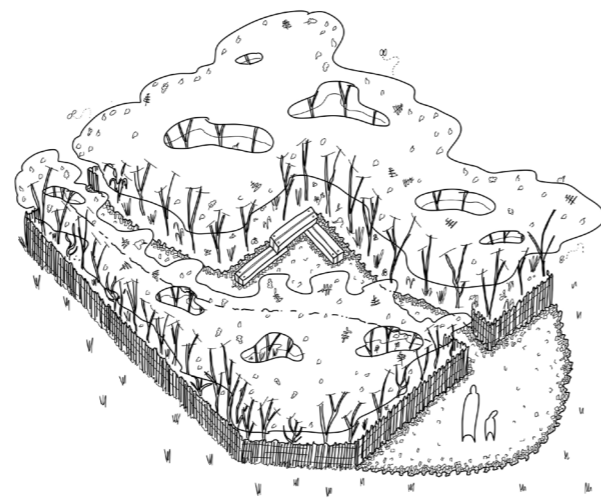
- Ytan ska vara minst 100 kvadratmeter stor och allmänt tillgänglig.
- Planera tre träd per kvadratmeter.
- Ha en blandning av både lövträd, barrträd, buskar, perenner och örtartade växter.

Adam Roigart visar skolbarn hur man planterar träd.

FOTO: GUSTAV NÄSSLANDER

Denna trädspalt är den tredje i en serie, av Gustav Nässlander på Trädkontoret. Denna gång medverkar även Adam Roigart från By Rum Skole i Köpenhamn.

Skiss på en kvartersskog. ILLUSTRATION: ADAM ROIGART

Engagera och kommunicera

I och med att effekten är snabb blir det intressant för boende och förbipasserande att följa platsens utveckling från hårdgjord yta till skogssystem. För att ytterligare dra nytta av de pedagogiska effekterna är det därför en god idé att engagera barn och vuxna i planeringsprocessen och i vissa fall även skötseln av ytan. Medförfattaren av artikeln, Adam Roigart, har i Köpenhamn engagerat skolbarn vid planeringen av en kvartersskog och ser mycket positiva effekter. Genom delaktighet i processen skapas en känsla av ägarskap – barnen känner att det är deras skog. Liknande effekter har ofta noterats i diverse samskapandeprocesser där deltagandet i skapandet av en miljö skapar förhållanden mellan människa och plats.

Ett av målen med projektet är att föra in vild natur med hög biodiversitet i områden där den annars inte går att hitta. Kvartersskogen kommer därför inte att likna en välklippt häck eller en perennplantering utan tvärtom ha ett mer vilt utseende. Därför lägger vi extra vikt på kommunikation – man ska tydligt kunna se och förstå att projektet har ett fokus på biodiversitet

En del av en nyplanterad kvartersskog.

FOTO: ADAM ROIGART

Planera inte bara träd utan även perenner och andra örtartade växter i kvartersskogen.

FOTO: ADAM ROIGART

och är vildvuxet med flit! För att kvartersskogen ska uppnå önskad pedagogisk effekt vill vi slå fast följande:

- Ha information om kvartersskogens syfte tillgängligt.
- Engagera närboende eller till exempel skolelever i planeringsprocessen.
- Låt en växtexpert närvara vid planering för att kunna förmedla kunskap om växterna och systemet.

Kompletterar snarare än kompenserar

Det finns gott om bevis för att vi är beroende av stora parker och grönområden i vår närhet för att på allvar dra nytta av de fysiska och psykiska fördelar som vegetationen ger oss. Därför kan vi inte kompensera för en förlorad park med ett antal mindre kvartersskogar. Däremot kan kvartersskogarna vara ett bra komplement som kopplar ihop stadens större grönområden och på så sätt bildar en grön infrastruktur. En infrastruktur som kan nyttjas och ge positiva effekter på både människor, djur och insekter. Inte heller menar vi att kvartersskogen kompenserar för "riktig" skog men däremot tillför den en liten bit vild natur in i staden. På det sättet ger den möjlighet även för människor som inte enkelt tar sig ut i större naturområden att uppleva högre biodiversitet där de befinner sig.

Adam Roigart

Gustav Nässlander

FOTO: ANNA SIGVARDSSON

Prydnadsträd, buskar, fruktträd
och bärbuskar m.m

Kontakta oss för sortiment och beställning.

plantskolan.se info@plantskolan.se 0431-17350

Plantskolan
i Ängelholm AB

Nordic Tree Care är generalagent
av Treegator trädbevattningspåsar.

nordic treecare.com